

Parlamentul
Republicii Moldova

DG4-01 nr. 118
15 martie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

Aviz la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative (nr.29 din 01.02.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și comunică următoarele.

I. *Observații de ordin general și procedural*

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de un grup de deputați în Parlament, având ca temei prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit notei informative, proiectul a fost elaborat pentru a determina clar criteriile ce urmează a fi îndeplinite pentru ca fapta să fie calificată ca fiind vânătoare ilicită (braconaj), precum și majorarea amenzilor contravenționale pentru comiterea faptei de încălcare a prevederilor actelor normative privind folosirea și protecția fondului cinegetic și a faptei de circulație și parcare a vehiculelor pe terenurile fondului forestier, în spațiile verzi din afara drumurilor publice și în locuri interzise.

3. Prin natura reglementării, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, iar domeniul de reglementare ține de atribuțiile de bază ale Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile articolelor 66 și 72 din Constituția Republicii Moldova.

4. Cu referire la procedura de înaintare a proiectului de lege spre examinare în Parlament, atenționăm asupra necesității respectării prevederilor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, potrivit căroră, proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect. Astfel, avizarea proiectului trebuie să preceadă data intrării lui în procedura legislativă. Autorii proiectului propun, însă, efectuarea acestui exercițiu după intrarea lui în procedură legislativă.

5. În privința fundamentării economico – financiare, condiție obligatorie, potrivit art.30 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100/2017, autorul menționează că, implementarea prevederilor proiectului nu necesită alocarea resurselor financiare suplimentare de la bugetul de stat.

6. Totodată, cu titlu de informare, menționăm că, în Parlament se examinează proiectul de lege nr.20 din 08.02.2023; nr.175 din 07.06.2023; nr. 216 din 30.06.2023; nr. 339 din 29.09.2023 și nr.366 din 13.10.2023 prin care se propun modificări la Codului penal și Codul contravențional. Astfel, în scopul evitării suprapunerilor reglementărilor și a eventualelor conflicte de norme, potrivit prevederilor art. 56 alin. (5) din Regulamentul Parlamentului, este stabilit că, dacă sunt înregistrate mai multe proiecte de acte legislative ce vizează modificarea și/sau completarea mai multor articole din același act legislativ, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect.

II. Aspecte de tehnică legislativă

7. La art.I din proiect ce prevede modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr.985/2002, partea introductivă a Art.I se va expune în următoarea redacție:

"Art.I – Articolul 233 din Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72-74, art.195) cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins:"

- textul "Articolul 233 va avea următorul cuprins" se va exclude.

8. Ținem să aducem la cunoștință faptul examinării în Parlament a proiectului de lege a vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr.234/2023. Proiectul reglementează la art.24. „Vânătoarea ilicită (braconajul)”. Ținem să punctăm asupra faptului că criteriile cuprinse în proiectul nr.234/2023 pentru calificarea acțiunii de vânătoare ilicită nu întrunesc toate condițiile pentru calificarea aceleiași acțiuni ca infracțiune, conform articolului 233 din Codul penal modificat prin prezentul proiect de lege. Acest fapt ar putea crea probleme de aplicabilitate, urmând ca noțiunile să fie coroborate.

Totodată, având în vedere că proiectul legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr.234/2023 prevede că legea va intra „în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor art. 13 alin. (1) pct. 18), care intră în vigoare la 1 ianuarie 2027”, iar proiectul supus avizării la Art.III reglementează că legea „intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova,, termenele urmează a fi corelate în mod corespunzător, pentru a nu admite dificultăți în aplicare.

9. Art.II din proiect prevede modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008.

- La pct.1, ce modifică art.128, se va exclude textul:

" La Articolul 128:

în denumire după cuvântul "Încălcarea", se completează cu textul "regulilor de vânătoare și".

alineatul 2 se abrogă"

- La pct.2, amintim că actualmente, art.135 din Cod prevede că, "Circulația și parcare vehiculelor pe terenurile fondului forestier și în spațiile verzi din afara drumurilor publice și în locuri interzise se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale".

Prin prezentul proiect, se exclude sancțiunea contravențională "avertismentul, se majorează cuantumul amenzii și se enumeră subiecții care poartă răspundere contravențională pentru comiterea faptei – "persoanele fizice", "persoanele cu funcții de răspundere", "persoanele publice" și "persoanele ce dețin funcții de demnitate publică".

Astfel, potrivit proiectului, în dependență de statutul persoanei care a săvârșit contravenția, cuantumul amenzii aplicate va fi diferit. Nota informativă nu aduce argumente de ce s-a optat pentru această decizie.

Toți conducătorii vehiculelor, indiferent de faptul dacă sunt persoane fizice sau persoane cu funcții de răspundere, persoane publice sau persoane ce dețin funcții de demnitate publică, sunt datori în egală măsură să respecte, prevederile legislației în domeniul circulației rutiere, a parcării pe terenurile fondului forestier (art. 61 din Codul silvic nr. 2018/2008) al spațiilor verzi (art.36 lit.r) din Legea nr.591/1999) sau deplasarea vehiculelor pe căile terestre și acvatice altele decât cele de uz comun și parcare lor în locuri neamenajate în astfel de scopuri (art.26 lit.d) din Legea nr.1538/1998).

Fiind conducătorul mijlocului de transport, persoana este participant la traficul rutier și funcția pe care o deține nu are tangență cu această calitate.

Considerăm că, stabilind norme care prevăd că pentru încălcarea unor restricții ce țin de parcare sau circulația vehiculelor, participanții la trafic să fie amendați diferențiat în dependență de calitatea deținută, poate fi apreciată ca una abuzivă și contrară principiului nediscriminării.

- La fel, luând în considerare conținutul proiectului de lege și ținând seama de principiul proporționalității în stabilirea și aplicarea unei sancțiuni contravenționale, raportat la gradul de pericol social al ilegalității, urmează să se analizeze suplimentar mărirea considerabilă a amenzilor.

10. Actualmente constatarea și examinarea contravențiilor ce țin de art.135 din Codul contravențional, potrivit art.405 ține de competența Inspectoratului pentru Protecția Mediului.

La pct.3 din Art.III, se propune ca examinarea contravențiilor prevăzute de art.135 să țină de competența comisiilor administrative, operându-se prin completare modificarea la art.398.

Pe cale de consecință, întru evitarea dublării de competențe, proiectul legii urmează să prevadă și modificarea respectivă a art.405.

În concluzie, relevăm că la examinarea proiectului urmează a se ține cont de recomandările cuprinse în prezentul aviz, iar oportunitatea examinării proiectului de lege ține de prerogativa exclusivă a Parlamentului.

ex. Sv.Cicati
tel.569

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală